

Leukemie-chronisch

Landelijke richtlijn, Versie: 3.0

Laatst gewijzigd : 01-03-2017

Methodiek: Consensus based

Verantwoording: Landelijke Werkgroep
Diëtisten Oncologie (LWDO)

Inhoudsopgave

<u>Algemeen</u>	1
<u>De nog niet behandelde patiënt</u>	2
<u>Chemotherapie</u>	3
<u>Stamceltransplantatie</u>	4
<u>Referenties</u>	5
.....	6

Algemeen

De richtlijn Chronische leukemie van de Landelijke Werkgroep Diëtisten Oncologie (LWDO) en het Landelijk Overleg Diëtisten Hematologie en Stamceltransplantatie (LODHS) omvat de tumorspecifieke voedingsbehandeling. Voor de algemene oncologische voedingsproblematiek en voedingsadviezen gaat u naar de [richtlijn Algemene voedings- en dieetbehandeling](#) en de [richtlijn Ondervoeding bij patiënten met kanker](#).

Zie voor medische informatie het [Behandeladvies Leukemie](#).

De nog niet behandelde patiënt

Voedingstoestand

De patiënt met chronische leukemie verkeert over het algemeen in een goede voedingstoestand, door de relatief milde symptomen op het moment waarop de diagnose wordt gesteld.

Maatregelen

- Beoordeel de voedingstoestand.
- Beoordeel of er voedingsgerelateerde symptomen zijn die risico op ondervoeding en/of ongunstige lichaamssamenstelling geven.
- Beoordeel of de patiënt behoefte heeft aan voedingszorg.
- Neem een voedingsanamnese af.
- Bepaal het doel van de voedingsbehandeling, zoals:
 - ◆ energie- en eiwitname conform berekende behoefte;
 - ◆ handhaven gewicht bij start behandeling;
 - ◆ voorkomen van spierafname ten gevolge van een te lage inname van energie en eiwit.
- Beoordeel de behoefte aan energie, eiwit en vocht.
- Bespreek met de patiënt de relatie voedingstoestand-ziekte-behandeling.
- Stimuleer de patiënt tot lichaamsbeweging, bij voorkeur onder leiding van een (oncologisch) fysiotherapeut. In complexe situaties is advies van een oncologisch fysiotherapeut, revalidatiearts of sportarts raadzaam.
- Controleer of de geadviseerde voeding kan worden gebruikt en stel desgewenst het advies bij.
- Evalueer of het doel van de voedingsbehandeling wordt bereikt.

Voedingsadviezen

- [Eiwitverrijkt](#).
- [Energie](#): ruststofwisseling met toeslag.
- Overige voedingsstoffen volgens de algemene aanbevelingen.

Chemotherapie

Door de milde vorm van chemotherapie treden er over het algemeen weinig klachten op met betrekking tot de voeding. Treden er wel klachten op, dan gelden dezelfde adviezen als tijdens de intensieve chemotherapie bij acute leukemie.

Stamceltransplantatie

Zie voor toelichting, maatregelen en adviezen voor stamceltransplantatie: [Leukemie-acute](#).

Referenties

1 - Janssen JJWM

Janssen JJWM, Cornelissen JJ, Posthuma EFM, et al. Richtlijnen voor de behandeling van chronische myeloïde leukemie anno 2014. Ned Tijdschr Hematol 2014;11:185-98.

2 - Schlösser I

Schlösser I, Kalter D, Somer M, et al. Kanker van bloed, beenmerg en lymfeklieren. Uit: Vogel J ea (red). Handboek Voeding bij kanker. 2016 De Tijdstroom, Utrecht.

3 - Sorrer ML

Sorrer ML, Storer BE, Sandmaier BM, et al. Five-year follow-up of patients with advanced chronic lymphocytic leukemia treated with allogeneic hematopoietic cell transplantation after nonmyeloablative conditioning. J Clin Oncol 2008;26:4912-20.

4 - Vogel J

Vogel J, Beijer S, Delsink P, et al. Handboek Voeding bij kanker. tweede druk, 2016. De Tijdstroom, Utrecht.

